

TĖVIŠKĖS AIDAI

**LIETUVIAI
PASAULYJE**

Nr.19 (1611) 1988 m. gegužės mėn. 17 d.

XXXIII M E T A I

Melbourne

PABALTIO LAISVĖ TARPTAUTINIAM FORUME I

Sių metų balandžio mėn. 15d., 79-toje Pasaulio Parlamentarų Unijos konferencijoje įvykusioje Guatemalos mieste, to pat vardą valstybės sostinėje, Australijos parlamento atstovas melbourniškis Hon. Neil A. Brown pašventė didesnę dalį jo pasisakymui skirtą laiką iškėlimui Pabaltijo valstybių laisvės klausimo. Hon. N. Brown pareiškė suvažiavusiems iš 108 kraštų parlamentų atstovams:

"Aš norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į klausimą, kuris dar niekad nebuvo iškeltas tarptautiniam forumui, bet kuris turėtų būti iškeltas. Tai yra vienas iš nutylimų tarptautinių klausimų. Tas klausimas liečia Sovietų Sąjungos Pabaltijo valstybių dar vis nesibaigiantį pavergimą. Nuo 1940 metų Sovietų Sąjunga laiko užėmusi Lietuvą, Latviją ir Estiją tuo lauzdama sutartis, tarptautinius įstatymus ir visus žmogaus teisių principus.

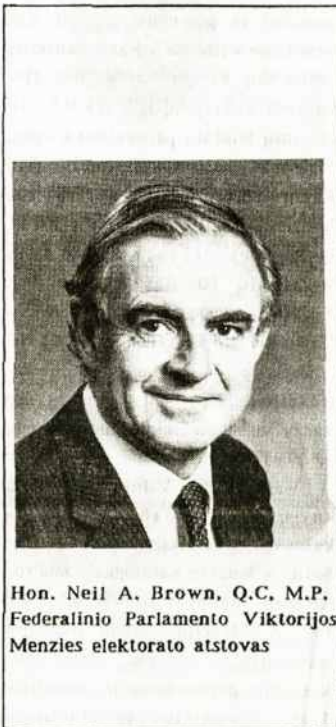
Sovietų Sąjunga primetė savo dominaciją tom nepriklausomom šalim vartodama visus jėgos metodus, kokius tik žmogus galėtų išgalvoti-deportacijas, vienos partijos valdžios formą, darbo stovyklas, religijos persekiojimą, cenzūrą ir militarinę okupaciją.

Ne vien Pabaltijo valstybės buvo priverstos gyventi priespaudoje beveik per 50 metų, bet Sovietų Sąjunga įvedė ten ir savo rūsies genocidą, pašalindama vietos žmones ir atskieddama tautas atsistais iš kitų Sovietų Sąjungos dalių su tikslu sunaikinti lietuvių, latvių ir estų tautas. Tas klausimas dar neužsibagė. Visose trijose Pabaltijo šalyse dar ir dabar yra brutaliai malšinamos demonstracijos, reikalaujančios nepriklausomybės ir laisvės.

Tarptautinė bendruomenė turėtų prausti iš gėdos, jei ji ir toliau ignoruotų lietuvių, latvių ir estų kovą, siekiančią nieko daugiau kaip jų laisvės".

Sovietų Sąjungos parlamentarai, iki šiol snauduliavę, staiga atbudo ir net pareikalavo sustiprinti vertimų perdavimo balsą, kada išgirdo kalbant apie okupuotą Pabaltį.

Galime su pagrindu pasidžiaugti, kad asmeniškai ir bendras pabaltiečių draugas Hon. Neil Brown

Hon. Neil A. Brown, Q.C., M.P.
Federalinio Parlamento Viktorijos
Menzies elektorato atstovas

tiekitarnavo mūsų tautų bylos iškėlimui pasaulinėje plotmėje. Nors ir yra priimta Australijos parlamento rezoliucija, reikalaujanti laisvės ir žmogaus teisių Lietuvai, Latvijai ir Estijai, ji iki šiol palikta kokiam nors valdžios statčiui ir, nežiūrint

pabaltiečių priminimų, ji nebuvo įnešta į Jungtines Tautas. O čia vienas parlamentaras šį reikalą iškėlė ir tai padarė kukliai ir be panegirikų, kaip geram draugui ir teisybės mylėtojų pridera.

Kad šis pasisekimas kilo iš Australijos, kur lietuvių Bendruomenė vargu ar siekia 7,000 galėtų būti akstinu ir kitų šalių ieseiviam nelaukti nuleidus rankas ir mėginti visais keliais ir visais būdais, kaip padėti pavergtai Lietuvai. Hon. N. Brown puikiai gynė parlamente ir karo nusikaltėlių reikalą, kad valdžia neįvestų gudriai paruoštą įstatymą, pagal kurį bet kas galėtų būti tampomas po teismus ar net būti nuvežtas į Izraelį, kad pradžiugintų keršto ieškančius teisėjus, liudytojus ir televizijos žiūrovus.

Jis yra advokatas, puikus kalbininkas ir vikrus parlamento diskusijose. Melbourn Apylinkės Valdyba jam laišku ir asmeniškai padėjo už didelę paramą mūsų tautos ir tautiečių kovai prieš okupantą ir neteisybę. VLIKUI ir PLB Valdybai būtų pravartu pasiūsti jam padėkos laišką. N. Brown kalba bus perduota į Lietuvą per užsienio radijo stotį.

Dr. Jonas Kunca
Melbourn Apylinkės Valdybos
narys ryšių reikalams

JAV Kongreso atstovai prašo prezidentą susitikti su lietuviais disidentais Maskvoje.

Trisdešimt du amerikiečiai kongresmenai paragino Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentą Reaganą viršūnių susitikimo Maskvoje proga gegužės mėnesio pabaigoje pasimatyti su lietuvių vyskupu tremtiniu Julijonu Steponavičium ir su grupe lietuvių žmogaus teisių gynėjų.

Kongresmenai siūlo, kad susitikime su prezidentu šalia vyskupo Steponavičiaus dalyvautų taip pat kunigas Jonas Kastytis Matulionis, Nijolė Sadūnaitė, Jadvyga Bieliauskienė, Petras Cidzikas, Vytautas Bogušis ir Antanas Terleckas.

Susitikimas su lietuviais žmogaus teisių gynėjais, pažymi

amerikiečiai kongresmenai, sudarytą progą prezidentui betarpiškai susipažinti su dabartine padėtimi Lietuvoje ir kituose Pabaltijo kraštuose, su pabaltiečių vedama kova už pagrindinių žmogaus teisių ir religinės laisvės įgyvendinimą jų tėvynėse.

Kongresmenai, atkreipę dėmesį, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ir kiti Vakarų demokratiniai kraštai nėra pripažinę Pabaltijo valstybių prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą, kad Ameriką ir Pabaltijo kraštus sieja ypatingi ryšiai, primena, kad lietuviai ir kiti pabaltiečiai taikingomis manifestacijomis praėjusiais ir šiais metais paliudijo savo ištikimybę tautiniam idealam. Dėl to kai kurie

Vatikano radijas pranešė, kad Vakarų pasiekė vėl naujas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" - Nr. 76. Naujojo leidinio pirmasis straipsnis "Zvilgnis į praėjusius 1987 metus". - Tai pati pirmoji žinia!

Kovo pabaigoje ir balandžio pradžioje Sovietų Sąjungoje ir Lietuvoje lankėsi Kestono Kolegijos skyriaus Kanadoje delegacija. Tarp delegacijos narių buvo ir du lietuviai -

Toronto lietuvių Sv. Jono Anapiljo klebonas kun. Jonas Staškevičius ir prof. Romas Vaštokas, antropologas, Kanados Uolų įraižų tyrinėjimų pirm.

Lietuvoje mirė a.a. Apolonija Baltakienė, mūsų vyskupo Pauliaus Baltakio OFM mama. Nuosirdžiai užjaučiame Jo Ekscelenciją Vyskupą dar prieš Motinos Dieną netekus savo Mamytės.

Lietuvių Rašytojų sąjungos valdyba posėdžiavo New Yorke balandžio 5d. ir svarstė lietuvių kalbos vaidmenį Tėvynėje ir išreiškė didelį susirūpinimą jos ateitimi. Iš Lietuvos buvo pranešta, kad prieš Velykas, po daugelį įstaigų Vilniuje vaikščioję žmonės ir rinko parašus, kad Lietuvos Rašytojų sąjunga svarstytų opias tautinio klausimo problemas. Pareikalauta lietuvių kalbą pripažinti valstybine Lietuvos TSR kalba ir uždrausti rusų kalbą lietuvių vaikų darželiuose, o vidurinėse mokyklose dėstyti rusų kalbą tik nuo IV klases.

Į Romą oficialiam "ad limina" vizitui buvo atvykę penki Lietuvos vyskupai ir du vyskupijų valdytojai, dabar sužinota, kad prieš susitikimą su Sv. Tėvu, jie prie apaštalo sv. Petro kapo aukėjo sv. Mišias už Lietuvą. Su jais kartu koncelebravo ir Bažnyčios Viešųjų reikalų tarybos sekretorius pavaduotojas prelatas Audrys Bačkis ir vyskupas į Romą atlydėję du lietuviai kunigai. Po to Popiežiškoje lietuvių sv. Kazimiero kolegijoje Romoje įvyko Lietuvos vyskupų susitikimas su Romos lietuvių bendruomene, dalyvavo ir tam specialiai iš Amerikos atvykęs vyskupas Paulius Baltakis OFM.

Lietuviškų knygų likimas

Knygos - didelė vertybė. Reikia jas saugoti Lietuvai.

Knygos yra begalo didelis žmonijos turtas, nes juose per tūkstančius metų sutelkta pasaulio tautų sukurtos dvasinės, kultūrinės, o kartu ir materialinės vertybės, kuriomis naudojasi ir ateityje naudosis visos žmonijos kartos. Sunaikink knygas — kas liks iš minėtų vertybių?

Lietuvai ir lietuviams nuo 1547 metų leidžiamos knygos taip pat yra didelės vertybės. Malonu pastebėti, kad ir išeivijos Lietuva per daugiau kaip 100 metų yra išleidusi daugybę knygų ir tuo praturtinusi mūsų knygų lobyną. Tačiau šiuo metu lietuviškų knygų leidimo ir ypač jų tiražų išsaugojimo problema yra labai aktuali. Senstant ir iš gyvenimo traukiantis pokario meto išeivijos darbuotojams, o jų palikuonims nepakankamai domintis šiuo tėvų palikimu sutelktų knygų problema darosi vis labiau aktuali.

Reikia tačiau džiaugtis, kad mes vis dar pajėgiame sukurti ir kasmet išleisti nemažą knygų. O kiek jų išleidžiame — nelengva būtų pasakyti, nes nuo bibliografo A.A. Ružancovo mirties (1966 m.) mūsų išeivijos knygų ir kitų leidinių bibliografija pasidarė labai neperiodiška, o metinės knygų bei periodikos apyskaitos ir visiškai neskelbiamos.

Nemažas skaičius mūsų kultūrininkų, iškeldami į slaugymo namus ar į amžinybę, palieka nemažus asmeniškus knygų, periodikos, dokumentų, fotografijų rinkinius. Neretais atvejais jie yra vertingi. Tuo tarpu pas mus jų rinkimas dar neplanningas, ribotas. Būna nemaža atvejų, kad palikuonys tokius rinkinius naikina, verčia į šiukšlyną, dargi primokėdami kad knygas išvežtų. Betgi knygų naikinimas yra didelis nuostolis lietuviškajai kultūrai.

Tuo tarpu kai išeivijoje pasidaro lietuviškų knygų pertekius, jų labai stokoja ir trokšta gauti mūsų tautiečiai okup. Lietuvoje. Okupantai yra beveik visiškai akliai uždarę kelią lietuviškai knygai — jų griežtas muitinės siunčiamas — vežamas knygas atima, naikina arba grąžina atgal. O tačiau išeivijos knyga Lietuvoje, koku nors būdu prasprūdusi pro okupantų varžtus, yra ten labai retas, be galo mielas svečias, maždaug taip, kaip mūsų

Bronius Kviklys Mūsų specialus bendradarbis Čikagoje

laikais vyskupas parapijoje. Ji eina iš rankų į rankas ligi visiško susinešiojimo, dažnai perrašinėjama dalimis ar ištais, žinoma, skaitoma. Tokios knygos pardavimo kaina "juodoje rinkoje" siekia dešimtis, o kartais ir šimtą rublių — taigi ligi mėnesinio dirbančiojo atlyginimo. Vadinasi, čia mūsų knygų nebeturime kur dėti, o ten jų visiškai badas. Jeigu išsilygintų reikalas, knygų problemos nebūtų.

Vilniuje okupantų patvarkymu leidžiamas lietuviškai išeivijai skirtas savaitraštis "Gimtasis kraštas" (Nr. 9. 1988) paskelbė ilgą rašinį, kuriame svarsto okup. Lietuvos ir išeivijos lietuvių bendradarbiavimo klausimą, žinoma, iš savo pozicijų. Ten yra viena įdomesnė pastraipa, kurią čia ir pateiksime skaitytojams:

"Mes puikiai suprantame, kad daugumos dabartinių išeivių emigracija karo pabaigoje buvo pagrįsta. 1941.VI.14 trėmimų slogutis daugelį jūsų išvijo svetur. Stalino kultas aštriu kirviu kirtu ir mums, lietuviams čia, kirtu jis ir lietuviams komunistams. Pakanka prisiminti Angrietį Uborevičių, Putną. Šį istorijos tarpinį — ilgą laikotarpį — mes dar tik pradėdame narplioti, jį išnarpliosime liki galo. Vienas šio kulto pasireiškimo (ko gero, pats mažiausias) buvo vadinti jus išdavikais ir nacistais, nors tokių tarp jūsų buvo ir yra. Su kariniais nusikaltėliais bendros kalbos neieskome. Beje, ir ne mums spręsti jų likimus. Tam yra teismas".

Iš šios citatos galime susidaryti įspūdį, kad pokario meto lietuviškoji išeivija, "glasnost" ir peristroikos" poveikyje, lyg ir ima darytis "priimtinių asmenų". Tai, žinoma, mums išeiviams menka paguoda, kuri gali būti ir labai apgaulinga. Tačiau, jeigu "rehabilituojama" didžioji išeivijos dalis, vadinasi žmonės, tai tuo labiau turėtų būti rehabilituojamos išeivijoje išleistos lietuviškos knygos. Jeigu "prisiuvamos galvos" Stalino nužudytiems asmenims, jeigu lietuviai išeiviai "nebe žmogžudžiai" ar kitoki kariniai nusikaltėliai, tai tuo labiau galėtų būti atviras kelias į okup. Lietuvos

bibliotekas (o jų yra, rodosi, daugiau kaip 2,000) ir išeivijos lietuvių knygai. Mes jas duotumėm ne tik dovanai, bet gal būt ir persiuntimo išlaidas apmokėtumėm. Tik, žinoma, turėtų būti sudarytos sąlygos, kad norintieji lietuviai galėtų jas nevaržomi skaityti.

O gerų lietuviškų knygų mūsų tautiečiai okup. Lietuvoje yra labai ištroškę ir jas aukštai vertina. Žinoma, ten dabar išeivijoje išleista lietuviška knyga negali būti viešai "koliruojama", bet jau laisviau gali būti vartojamos seniau išleistos lietuviškos knygos. Kaip jas ten mūsų tautiečiai vertina, galime pastebėti iš pr. metų gale ir š.m. pradžioje Vilniuje ir Kaune suruoštų lietuviškų knygų varžytynių (jie ten rašo "aukcijonų"). Štai kai kurių retesnių leidinių pardavimo kainos: Maironio raštų keturtomis (išl. Kaune 1926-1930 m) — 375 rb., Maironio "Lietuvos istorija" (1906 m. Peterburge) — 175 rb., Kudirkos raštų šešiatomis, išleistas JAB-ėse (sp. Tiltėje) — 900 rb., J. Totoraičio "Sūduvos istorija" (1938 m) — 400 rb., J. Baltakevičiaus "Lietuvos miestai (Siauliai, 1932) — 160 rb. Viso varžytynėse Kaune parduota knygų už 19,935 rublius.

Varžytynėse Vilniuje parduota knygų už 17,270 rb. Pardavimo kainos: V. Hartmano "Lenkų-lietuvių monetų katalogas" — 400 rb., Kirkoro "Vadovas po Vilnių" — 300 rb., J. Slapelio "Meno istorijos metmenys" — 120 rb. Aukštomis kainomis parduodama ir periodika. Taip "Zemaičių ir Lietuvos apžvalgos" 1894 ir 1895 m. kompleksus Vilniaus universiteto Mokslo muziejus nusipirko sumokėdamas net 2,500 rublių.

Cia pateiktos tik kai kurių knygų pardavimo kainos. Bet ir kiti senesni priškariniai leidiniai brangūs. Kaip jau minėjome, vertinamos ir mielai perkamos dar išeivijoje išleistos knygos. Jų kainos ypač stebėtinai aukštos, prisimenant labai menkus mūsų tautiečių atlyginimus Lietuvoje. Bet tokias kainas moka knygų mėgėjų nestinga, atvirkščiai — stinga pačių knygų. Taigi nemėtykime knygų — saugokime Lietuvai!

Grupė lietuvių iš okupuotos Lietuvos: 7 kunigai ir 24 pasauliečiai nusientę Krymo totoriams sveikinimą, kovojant dėl savo tautos laisvės ir reikalauja pilnai atstatyti visas Krymo totorių tautos teises ir leisti jiems būti šeiminkais savo tėvynėje Kryme.

Published by Vincas Zemaitis
17 McMillan St, Clayton, Vic. 3169
President of the Lithuanian Catholic Federation
Printed by Loma Print
8-10 Vale St, North Melbourne, Vic. 3051

Ivyklai

Canberra. Karalienė Elizabeth gegužės 9d. atidarė nauuosius Parlamento rūmus, kurie kainavo viena milijoną ir 100 milijonų dolerių. Numatė, kad dalyvaus apie 200,000 žmonių, nežiūrint iškilmių pompas ir saulėtos dienos, iškilimėse dalyvavo tik apie 11,000 žmonių. Protestavo apie 1,000 aborigenų per megafonus rekdami: "Čia mūsų žemė, gėda žudikams".

"Gold Coast Bulletin", gegužės 10d. dienraščio pirmuoju puslapiu skelbė didelę raidę: "Rusų erdvės satelitai šnipinėja Australijos pakrantes". Mr. Andrew Chanter-Southporto saugumo patarėjas, kontroliuojamas labai sudėtingų kompiuterių ir elektroninių radijo įrengimų, pagavo iš orbitoje skriejančių rusų satelitų siunčiamas radijo bangomis nuotraukas iš Queenslando į Maskvą. Jis sako, kad sovietų prašymas Australijos uoste iširengti žvejybos bazę yra tik priedanga šnipinėti Australijos militarinę veiklą.

Canberra. Vyriausybė numato rugsėjo 3d. konstitucijos reformos 4 klausimus praveisti referendumu, bet jau gegužės 10d. Federalinė opozicija tuos referendumo klausimus atmetė ir skelbia, kad ir balsuotojai tą patį padarys, nes vyriausybė siekdama prailginti Parlamento ir Senato kadenciją iš 3 metų iki 4 metų, kaip tik siekia sumažinti Senato galią, skelbti rinkimuose vienas balsas — viena vertė, patenkinamai atlyginti žmonėms už nusavinamas nuosavybes ir pripažinti jūrų teisę teismuose. Mr. Howard sako, bet koks bandymas nustatyti ribas pagrindinėm teisėm, iš karto būtų jų apribojimas.

Manila. Sovietai plečia savo įtaką Pacifike. Prašo Filipinų valdžios iširengti žvejybos bazę. Filipinų valdžia entuziastingai sutiko ir rusai už tą paslaugą pažadėjo kasmet mokėti po vieną milijoną dolerių. Savo bazę numato iširengti 800 km į pietus nuo Manilos, o 100 km į šiaurę nuo Manilos Amerikos karinė bazė, kurią Filipinų valdžia planuoja uždaryti.

Tel Aviv. Nuo 1987 m. gruodžio 8d. Izraelio okupuotų sričių arabams vis garsiau reikalaujant laisvės, Izraelio kariai jau per tą laiką nušovė 177 demonstruojančius arabus palestiniečius ir nušaukė skaičius kas savaitę vis kyla. Arabų jaunimas į Izraelio kareivius paleidžia akmenukus iš "ragatų"-timpų — tai vaikų žaislas iš mažos šakelės su priesta prie abiejų galų guma akmenukams laidyti.

Naujoji Kaledonija Pacifike. Prancūzijos karių specialus dalinys išlaisvino 24 pagrobtus prancūzus įkaitus, kuriuos pagrobė ir 13 dienų išlaikė vietinių kanakų socialistų tautinis išlaisvinimo frontas. Įkaitus laikė salos oloje ir per susišaudymą žuvo 21 grobikas ir du prancūzų kariai.

Paryzius. Prancūzijos prezidentu gegužės 8d. perrinktas socialistas Mitterand, 71 m. amžiaus. Dešiniųjų kandidatas iki tol buvęs ministeris pirmininkas Chirac pralaimėjo 54-46 balsų santykiu, tik Naujojo Kaledonijoj Pacifike Chirac gavo 90 nuosimčių visų balsų.

TEVISKES AIDAI

18 Henry St. Kensington. Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOJ LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Daukyns. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu.

Prenumeratos kaina metams \$25, Kituose kraštuose \$30, Atskiras numeris .50c Skelbimai už skilties vieną cm — \$1.50 c. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožūra.

TEVIŠKĖS AIDAI

Pergalės Dvasia

Lietuva jau beveik 45 metus kaip neša žiauriai bedieviškos Rusijos vergiją. Didžiame pavojuje atsidūrė ypatingai dvasinės vertybės: tikėjimas, dora, lietuvių kalba, literatūra ir visa mūsų krikščioniškoji kultūra. Kad mūsų tautos ir religijos priešų taip norimas ir net atvirai skelbiamas tikslas nepasisiektų, kad tauta nepalūžtų, reikia stiprios, neplaužiamos, gyvos Dievo dvasios.

Vėliausioji Lietuvos savilaidinė "Aušra" kaip tik tautai skelbia žmogaus pilnatvei ir laimei būtina gyvybinę sąjungą su Dievo dvasia. Reikšmingiausi ir didingiausi įvykiai žmonijos istorijoje įvyko veikiant Sv. Dvasiai: Kristaus įsikūnijimas Mergelėje Marijoje, žmonijos atpirkimas, Bažnyčios aktyvios veiklos pradžia Sekminių dieną, apaštalių apdovanojimas dieviškomis galiomis atleisti nuodemes, aukoti šv. Mišias, Bažnyčios nežemiškas gyvastingumas ir patvarumas amžių bėgyje, Sv. Rasto atsiradimas ir daugelis kitų svarbių dalykų. Tą Tiesos Dvasią Kristus mums duoda kaip galybės, meilės ir protingumo Dvasią, kaip Globėją, kuri pasilieka su mumis per amžius. O tos Dvasios vaisiai yra meilė, džiaugsmas, talka, kantrybė, maloningumas, gerumas, ištikimybė, susivaldymas, nes kas neatgims iš vandens ir Dvasios, neišs iš Dievo karalystė. Ten, kur Viešpaties Dvasia, ten ir laisvė. Stai kas yra Sv. Dvasia žmogui

"Aušros" žadinimas paskatina žmogui pergaletį prigimties ir proto ribotumą, širdies skurdumą, valios silpnumą. Be Dievo Dvasios pagalbos žmogus lieka savo žmogišku ribotumu ir visos jo dvasinės aspiracijos - tiesos, laisvės, lygybės, brolybės, negaudamos vis naujų Sv. Dvasios paskatinių, impulsų, akstinių, pradeda blesėti, palaipsniui gravituoja iš dvasinių aukštumų į medžiagines žemumas, iš altruizmo į egoizmą. Toks miesčioniškumas yra bedvasis gyvenimas, vien materialinės gerovės siekimas, turto, pinigų, prabangos.

Lietuvai ir visai žmonijai gyvybiškai reikalinga taika, teisingumas, broliška meilė ir visos kitos dvasinės vertybės. Kadangi jos yra dvasinės, jų niekas nesukurs iš medžiagos, neiškas lyg lobį iš žemės, nepagamins tobulausios mašinos, neužtikrins konstitucijos. Siomis dvasinėmis vertybėmis žmogų apdovanoja Dievas! Apdovanoja kiekvieną sielą, kuri tikėjimu atsiveria Dievui, kuri stengiasi pažinti Dievo valią ir ją vykdyti. Sv. Dvasia paprastus žmones padaro pranašais, tautos vadais, šventaisiais, artimo meilės galiūnais. Sv. Dvasios atsuntimo Sekminių šventėje prašome: Viešpatie, atsiųsk savo Dvasią ir atnaujinsi žemės veidą! PD

Kunigystė ir kryžius ir džiaugsmas

(Zvilgsny 50 Metų)

Prel. P. Butkus

Brangūs ir mieli Sesės ir Broliai, 50 Metų Kunigystės jubiliejus jau praėity, kaip audra nudundėjęs į žaibuojančius tolius... Bet Jūsų veidai tie mieli - brangūs žodžiai tarti - ilgai dar gairins - mano širdį ir sielą!

Tad leiskit dar pagyventi banga atminimų, dar kartu pasidžiaugti, o ypač dėkoti, pagirti, įvertinti...

Tikrai džiugu buvo šioj šventėj, kad buvau apsuptas gausaus būrio tautiečių, pilnų entuziazmo, kurių mintyse daug šviesios saulės, o širdyse džiaugsmingos meilės, kurie iškėlė tiek daug atminimų brangių kaip jaunystę, kurią darbuose ir maldose kartu palydėjom - kaip tą didžiąją dovaną Visagalio malonės!

Zinau, kad turiu būti dėkingas gal tūkstančiams rankų, širdžių, ir maldų - net Nemakščių bažnyčioj! Ypač tiems, su kuriais buvo lemta ir dirbti, ir melstis, ir džiaugtis ar kentėti, ir dainuoti ar verkti... Jūs visi mano ilgų metų kunigystės neaprepiamų darbų - neatplėsiamas turtas!

Ir visa tai ne be Dievo valios ir žinios!

Cia ypač noriu dėkoti už didelę meilę! Toj šventėj, rodos, tapo tikrove tie žodžiai Kristaus prieš kanciją apaštalam tarti: "Mylėkit viens kitą, kaip aš jus mylėjau". Tą meilę parodėt "ne žodžiu ar liežuviu, bet darbu ir tiesa" - kaip sako Evangelijoje šv. Jonas - o ypač pagarbiom dovanom ir draugystės ženklais - visa apgaubę nuoširdumul

Acčiau Jums iš pačių sielos gelmių! Padėkoti norėčiau ir tiems kur iš toli prisijungė prie mūsų savo tauriais žodžiais: mūsų Ganytojai - Vyskupai, broliai

kunigai bei mieli draugai ar poetai - iš tolimų pasaulio tolių ir iš Lietuvos atskubėjo savo taip didžiai prasmingu - giliai apmąstytu žodžiu ir linkėjimais, dvelkiančiais tokiu jautrumu, kad rodos ir už tūkstančių mylių girdžiu jų draugystės širdį plakant...

Kas nuostabu, kad dainos refrenu skamba užbaigai tų linkėjimų žodžiais: "Acčiau Tau, Viešpatie, kad per 50 metų vedei mane žingsnis po žingsnio pro karo audras ir daugybę pavojų, kad leidai visur man šventąsias aukas atnašauti - išskyrus kacetą... kad laimini mano, kad ir ne savo laukų atnašų duoną, kurią abiem rankom iškėlęs nešiau prie altoriaus Tavo garbei ir šlovei. Kad leidai sutikti man daugelį žmonių, jų širdies gaivumą pajusti ir draugystę, ar ištiestą ranką, kad ir aš galėjau jų rūpesčiuose padėti, ar pakelti jų dvasią - ypač ją palydėti į šviesą!

Kad leidai ir džiaugsmą patirti, kad Tavo malone sustiprintos sielos ir širdys tikėjimu, viltim ir meile

nušvinta, nežiūrint kokios tamsumos gaubtų! - Kokie nuostabūs, o Viešpatie, Tavo malonės keliai!"

Tad ir man pavestųjų vardu tariau: "Acčiau Tau, Viešpatie!" Tai visa tebūnie tuo ženkle Apvaizdos ir jo rankos toilingos, kad ir šioj žemėj toliu toliausiu - neveltui mūsų darbas ir aukos! Tegu nušvinta, kad ir maža žvakelė Tautų Sventovės Didžiosios altoriuj. Ar kaip tas spindulėlis sutviskęs pro lango vitražą bažnyčioj! -Gal ir tautos spalvomis sužerėjęs, bet tebūnie vaiskus - nes Tėvyinės ilgesiu ašarom plautas bei išseivio kancijų ugnyje nuskaidrėjęs!

Tebūnie jis žiburėliu mažu ir mūs broliams vergijos nakty!

Zodžiais 26 psalmės užbaigsiu: "Labiausia iš Viešpaties trokštu - to vieno prašau - kad Viešpaties būste gyvenčiau - visas savo būvio dienas!"

Tegul skambėt nepaliauja ši giesmė kunigo Strazdelio: "Viltį padėjom aukoje Tavo - visus mus glauski prie Širdies savo".

Kauno Arkivyskupijai naujas Ganytojas

Popiezius Jonas Paulius II priėmė arkivyskupo Liudo Povilonio dėl amžiaus ir sveikatos asistatydinimą iš Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinio administratoriaus pareigų. Naujuoju Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinio administratorium Sv. Tėvas paskyrė vyskupą Juozą Preikšą, kuris iki šiol buvo arkivyskupo Liudo Povilonio augziliaras.

Jau prieš trejus metus arkivyskupas Povilonis prašė būti atleidžiamas nuo sunkių dviejų vyskupijų vadovo pareigų. Popiežiaus prasomas, iki šiol ėjo šias pareigas, kaip Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas jas apvainikuodamas nauju oficialiu vyskupų ir vyskupijų

valdytojų apsilankymu Vatikane. Įvertindamas jo nuopelnus Lietuvos Bažnyčiai, Jonas Paulius II arkivyskupui Liudui Poviloniui paliko apaštalinio administratoriaus emerito titulą.

Nauju Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininku Jonas Paulius II paskyrė Kaišiadorių vyskupijos apaštalinį administratorių vyskupą Vincentą Sladkevičių. Jo pavaduotoju (Konferencijos vicepirmininku) paskyrė Telsių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštalinį administratorių vyskupą Antaną Vaičių. Svečiai iš Lietuvos - apaštalinis administratorius emeritas arkivyskupas Liudas Povilonis, naujasis Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas Kaišiadorių vyskupijos apaštalinis administratorius vyskupas Vincentas Sladkevičius, Konferencijos vicepirmininkas Telsių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštalinis administratorius vyskupas Antanas Vaičius, naujasis Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinis administratorius vyskupas Juozas Preikšas, jo augziliaras vyskupas Vladas Michelevičius, Panevėžio vyskupijos valdytojas (kapitulinis vikaras) prelatas Kazimieras Dulksnys, Vilniaus arkivyskupijos valdytojas prelatas Algirdas Gutauskas, Kauno arkivyskupijos kancleris prel. Antanas Bitvinskas ir Kauno Kunigų Seminarijos dėstytojas, Vilniaus šventųjų apaštalių Petro ir Povilo parapijos klebonas kun. Dr. Pranas Vaicekonis - po dviejų savaitių vizito Romoje balandžio 27 d., iš Romos aerouosto iškeliavo atgal į Lietuvą. Pernakvojė Maskvoje, gerbiamieji svečiai Vilnių ir Kauną pasiekė traukiniu. Lietuvos Katalikų Bendruomenės vadovus aerouoste išlydėjo Bažnyčios Viešųjų Reikalų Tarybos sekretoriaus pavaduotojas prelatas Audrys Bačkis ir būrelis Romos lietuvių kunigų. Lietuvos Radijo Tarnyba Vatikane

Atėjus Sekminių dienai, visi apaštalai su Marija buvo kartu vienoje vietoje. Staiga iš dangaus pasigirdo ūžesys, tarsi kilus smarkiam vėjui. Jis pripildė visą namą, kur jie sėdėjo. Jiems pasirodė tarsi ugnies liežuviai, kurie pasidaliję nusileido ant kiekvieno iš jų. Visi pasidarė pilni Sventosios Dvasios ir pradėjo kalbėti kitomis kalbomis, kaip Dvasia jiems davė prabilti. "Apaštalių Darbai" 2, 1 -4

VI PLJ Kongreso Studijų dienos - vaizdai, darbai, prisiminimai

Dr. Antanas V. Stepanas, VI PLJK-o Studijų Dienų Koordinatorius

Kongreso Pradžia: Registracija ir Atidarymas - Sydney, 19-20.xii.87

(Tęsinys)

Kongresas prasidėjo choatiškai. Svečių, turistų ir net atstovų registracijos sąrašai iš JAV atėjo žymiai vėliau nustatyto termino. Kitų kraštų sąrašai nepasizymėjo punktualumu, bet neprisiartinio JAV-amerikiečiai ką nors padaro, tai padaro išpūdingai Registracijos sąrašai iš tenai, ne tik vėlavo, bet kelis kartus keitėsi, ir, Kongreso rengėjai net apstulbo kai gruodžio 19-tą papildomai dar prisistatė keletas dešėtkų visai neužsiregistravusių turistų! Dingtelėjo mintis, jeigu kas nors ir būtų norėjęs tyčia sabotazuoti Kongresą, nebūtų parinkęs geresnio būdo. Dėka kai kurių Sydnejiškių virš normos pasišventimo padėtis šiaip taip iš tamsios duobės išsikopstė. Tačiau Kongreso pirmininkui Henrikui Antanaičiui, registracijos viršininkui Rimui Skeiviui, Sydnejaus ALB Apylinkės Valdybos pirmininkui A. Giniuniui (kuris su padėjėjais tvarkė svečių apgyvendinimą) ir Studijų Dienų techniškos ruošos viršininkei Audronei Stepanienei, net kelios laidos blusu spėjo išmirti per tas kelias paskutines dienas. Jų vargas buvo neužsidirbtas! Jų darbas vertas aukšto pagyrimo!

Tą pirmąją dieną gruodžio 19-tą, eilė kitų problemų Kongreso rengėjams artinosi tragedijos ribų, bet išorėje beveik viskas gan sklandžiai regėjosi svečių akyse. Visas tos pirmos dienos dėmesys nukreiptas į margumyną žmonių susipitusių į Kongresą iš visų pasaulio kampų. Atstovų, stebėtojų, dalyvių ir turistų ūpas vaizdžiai pradėjo ūžti jausmingo entuziazmo gaida. Draugai iš įvairių kontinentų linksmai vienas kitam mojavo, su šypsniu prisitariant, apsikabinę pakrykštavo, pabučiavo vienas kitam skruostus. Kiti jau kūrė naujas draugystes. Mazose grupelėse kraštų atstovai, ypač pietų amerikiečiai, susibūrę šlifavo galutinius planus Studijų Dienoms. Rimas Cuplinskas iš Kanados jau tą dieną verbavo ką tik galėjo suįdominti juos paruošti peticiją, protestuojančią Molotovo-Ribbentropo pakto neteisumą ir ją pristatyti Kongreso metu Sovietų ambasada.

Iš visų šitų, ir dar eilės kitų, tos pirmos dienos reiškinių, vienas įvykis išimtiniai pakėlė autoriaus nuotaiką ir pateisino didelę dalį priekongresinio darbo. Iš praicitų Kongresų patirties, šio Kongreso rengėjams labai rūpėjo, kad iš Pietų Amerikos atstovai galbūt menkai įsijungs į Kongreso eigą dėl silpno lietuvių kalbos mokėjimo. Buvome net priėmę, kad per Studijų Dienas savo pranešimus ir simpoziumus jie

Studijų dienos Canberroje. Daiva Skuodytė ir Gintaras Grušas - PLJS pirmininkas (buvęs).

galės pristatyti ne lietuviškai, bet savo gyvenamo krašto kalba. O štai, gruodžio 19 dieną, autoriui prisistatė Nestoras Ruplėnas ir Analija Gaidimaukaitė iš Argentinos, Daniel Josponis, Diana Fornara ir Alberto Kaluževičius iš Urugvajaus, Klarisė Bacevičiūtė iš Brazilijos ir Diana Stasiukynaitė iš Kolumbijos ir pranešė, kad Pietų Amerikos septyniolika atstovų nusprendė per šį Kongresą viešuose pranešimuose, ir kiek galint tarpusavyje, kalbėti tik lietuviškai. Šį pasiryžimą jie išstėsėjo užsidirbdami visų kongresantų pasididžiavimą.

Gruodžio 20-tą, sekmadienį, Kongreso atidarymo Mišias Sv. Marijos Katedroje aukojo vysk. Paulius Baltakis kartu ir lietuvių

kunigai - Petras Butkus, Povilas Martūzas ir Antanas Saulaitis iš JAV. Sydnejaus arkiv. Edward Clancy pagerbė šią progą savo dalyvavimu. Atstovai su kraštų vėliavomis ir didelis skaičius svečių bei Sydnejiškių išvydo iškilmingas Mišias, per kurias Australijos atstovai pristatė Mišių aukas, vyskupams dovanas. Gražina Zigaitytė-Hurba skaidriu balsu žavingai pagiedojo. Vysk. Baltakis pamokslė pabrėžė Lietuvos krikšto 600m sukaktį - Kongresą jis pasveikino per Atidarymo kalbas.

Po Mišių spalvinga eisena su vėliavomis ir plakatais pasiekė Sheraton-Wentworth viešbutį Kongreso Atidarymui. Jo ruošėjos, seserys Gintė ir Vida Viliūnaitės, pristatė visus kongreso atstovus ir davė jiems įteikti salėje susirinkusiems svečiams po puokštelę Australijos eukaliptų lapų, perjuostų trispalvės kaspiniu. Siuo gražiu žestu atstovai pradėjo susipažinti su Australijos lietuviais, o šeiminkai su atstovais iš įvairių kraštų.

Staigmena: iš Lietuvos atėjo Lietuvos Jaunimo sveikinimo laiškas Kongresui. Sujaudino ne vieną klausytoją iki ašarų.

Atidarymo oficialios kalbos pasižymėjo aktualumu ir trumpumu. VI PLJ Kongreso pirmininkas Henrikas Antanaitis nuoširdžiai priėmė visus atstovus į savo nuopelnų židinį. PLB Pirmininkas Vytautas Kamantas pasveikino Kongreso pagrindinius darbuotojus - Henriką Antanaitį, Kristiną Coxaitę (Kongreso Atidarymo

viršininkę), Audronę ir Dr. Antaną Stepanus (Studijų Dienų techniško darbų ir programos viršininkus), Birutę Prašmutaitę ir Dr. Antaną Stankevičių (Stovyklos Programos ir techniško darbų viršininkus) ir Joną Mašanauską sn (Kongreso finansų viršininką) - pagerbdamas juos Lietuvos Krikšto medaliais ir PLB paruoštais diplomais. Dar staigmena: V. Kamantas pranešė sprendimą įsteigti "Iškilaus Kongreso Atstovo Premiją" \$US2,000. PLJS Pirmininkas Gintaras Grušas pastebėjo kad Kongresas prasideda per Adventą ir tai tinkamas sutapimas nes abudu įvykiai suteikia progą atsinaujinti: Adventas - Kalėdoms: Kongresas - tarpkongresiniam lietuviškam darbui. Vysk. Baltakis šiltai pasveikino visus Kongreso dalyvius ir darbuotojus. Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas Andrius Vaitiekūnas patvirtino PLJ Kongresą kaip svarbiausią įvykį išieivijos lietuvių jaunimo gyvenime nes Kongrese radęs lietuvių kultūros, istorijos, ir kalbos šaltinius jaunimas giliai pergyvena dvasinį vieningumą su pačia Lietuva. Iškilmes užbaigė dovanų įteikimas Vytautui Kamantui, Gintarui Grušui ir Henrikui Antanaičiui. Australijos televizija tą vakarą pasigerėtinau reportavo Atidarymo ištraukas.

Vakare Atidarymo Balius. Lietuviško jaunimo 400 - virš pusės iš užjūrių. Retai toksai jaunimo skaičius Australijos lietuvių tarpe. Nuotaika jauki, linksma, bet dar nedrąsi - dar nesusiformavęs visuotinio glaudumo jausmas. Jau per Naujų Metų sutikimą jaunimo vieningumas gyviau reiškesi, o Uždarymo Balius ryškiai pabrėžė Kongresantų lietuvišką draugiškumą.

(Bus daugiau)

Kardinolas vyks į Maskvą

VI PLJK atidarymo Mišios Sydney 20. XII. 87. Australijos kontingentas iš kairės Andrius Vaitiekūnas (ALJS pirmininkas), Petras Kružas, Linas Pocius, Danius Kesminas, Linas Seikis, Loreta Petraitytė, Kristina Coxaitė, Linas Vaičiulevičius.

Lenkijos primas kardinolas Glemp numato dalyvauti krikščionybės įvedimo senojejo Kijevo Rusioje tūkstantmečio jubiliejaus iškilmėse, kurios yra rengiamos Maskvoje nuo šių metų birželio 4d. ligi 16d. Kvietimą į iškilmes Lenkijos kardinolui atsiuntė Maskvos patriarchatas. Apie tai pranešė pats kardinolas Glemp pokalbyje su žurnalistais Varšuvos aerouoste, sugrįždamas iš Romos, kur lankėsi visą savaitę. Krikščionybės Rusijoje jubiliejinį iškilmių progą, pažymėjo kardinolas Glemp žurnalistam, norėčiau bent keliom valandom tapti turistu, aplankydamas ir kitas vietas Sovietų Sąjungoje, kuriose yra daug ko pamatyti.

Popiežius kalba Lietuvos Vyskupams

Popiežiaus Jono Pauliaus II kalba, pasakyta Vatikane 1988m. balandžio 18 d. Lietuvos vyskupams ir vyskupijų valdytojams, besilankantiems su oficialiu "Ad Limina" vizitu. Popiežius palietė aktualesias Lietuvos katalikų problemas. Čia pateikiame antrąją Sv. Tėvo kalbos dalį. Visa kalba ištiesai perduota per Vatikano radiją.

Vatikano II susirinkimas primindamas senąjį mokslą apie Vyskupu Kolegiją, ypatingai pabrėžė Vyskupų Konderencijų reikšmę, kad "pasidaliję patirtimi bei išklause vieni kitų nuomonės, jie galėtų šventai jungti savo darbo jėgas bendrajai Bažnyčios gerovei" (CD 37). Bendraudami ir vieni kitieji padėdami, jūs rasite atramą ir vis naują paskatinimą savo vyskupiškai tarnybai. Dėl to, gerbiamieji Broliai, norėčiau jus paraginti, kad tarp jūsų vienybė būtų vis gyvesnė ir pilnesnė jūsų Konferencijos rėmuose. Juk jūs žinote, kad nuo to labai priklauso jūsų pastoracinės veiklos vaisingumas ir jūsų liudijimo patikimumas.

Tarp jūsų esanti vienybė savaime vienas jus su jūsų kunigais, kurie sudaro jūsų šeimą ir dėl to turi jausti, kad juos mylite kaip akies vyzdį, kad juos vedate, jiems padedate ir juos giniate. Jūs geriausiai pažįstate šių savo nepamainomų bendradarbių šventojoje tarnyboje ištikimybę bei uolumą, jūs pažįstate ir tas nelegvas sąlygas, kuriomis jiems tenka atlikti savo misiją. Būkite jiems mokytojai ir tėvai, skatindami bei įvertindami jų geriausias jėgas, žodžiu ir pavyzdžiu žadindami iniciatyvą, negailėdami jiems savo dėmesio taip, kad kiekvienas su pilnu pasitikėjimu, didžiavasiškai bendrautų su savo vyskupu.

Vyskupo meilė savo kunigam toli gražu nėra vien kaž koks jausminis potėkis. Daug daugiau: ji pažadina ir ugdo kunigų tarpusavio vienybę. Tik tada, kai kiekvienas kunigas broliškai su pilnu pasiaukojimu dalyvauja šioje minčių ir širdžių vienybėje, gali išaugti ir nešti vaisių ta bendroji atsakomybė už bažnytinės Bendruomenės gerovę, kurią ragina kurti Bažnyčios Susirinkimas.

Jūsų rūpestis savo kunigais pasireiškia taip pat ir jūsų susirūpinimu kandidatais į kunigus. Nereikia čia jums pasakoti, kaip man iki sielos gelmių yra savas jūsų sielvartas dėl to, kad kunigų skaičius, jau ir taip nepakankamas, nesiliauja mažėjęs. Gerai pažįstu tuos apribojimus, kurie yra uždėti šioje gyvybinėje srityje, ir nuosirdžiausiai linkiu, kad jie būtų kuo greičiausiai pašalinti.

Nemačiau jaučiu pareigą, gerbiamieji Broliai, padrausinti visas jūsų pastangas, ugdant pašaukimus ir rengiant kandidatus kunigystei. Visa krikščionių bendruomenė turi būti nuolat raginama veikliu dalyvavimu atsiliiepti į Apvaizdos

veikimą, atsiliiepti "nuosirdžia malda, atgaila ir vis pilnesniu tikinčiųjų formavimu". Kunigai, šventu gyvenimu, džiaugsmingo, didžiavasiško apaštaltavimo pavyzdžiu turi ugdyti kunigystės pašaukimo pradus, kuriuos Viešpats plačiai sklaidžia jaunuolių širdyse. Kunigų Seminarija kasdien vis labiau turi tapti vietinės Bažnyčios širdimi.

Apie kandidatų parinkimą bei parengimą Vatikano antrasis susirinkimas taip pat yra davęs išmintingų nurodymų. Seminarijos auklėtiniai turi būti atitinkamai "išbandomi" ir jų priimtumas sprendžiame su privalomu "reiklumu". Teisinantis kunigų stoka, negalima sumažinti budrumo, kuris yra reikalingas nustatant kandidatų intencijos tikrumą, jų valios laisvumą ir jų moralinį - psichinį bei fizinį - tinkamumą, "nes nėra galima, kad Dievas paliktų savo Bažnyčią be kunigų". Toks pat dėmesys turi būti skiriamas ir dvasiniam bei kultūriniam parengimui ir būtina pastoracinei patirčiai tų, kurie yra parenkami būsimų kunigų vadovais ir auklėtojais. Juk į jų rankas yra sudedama Bažnyčios viltis! Nemačiau kaip jaunieji auklėtiniai, jie taip pat turi jausti savo vyskupų artumą ir klusniai bendradarbiauti su jais, kad tokiu būdu galėtų garantuoti kunigų auklėjimą pagal Jėzaus Kristaus širdį.

Leiskite, gerbiamieji Broliai, patikėti jums mano sveikinimą jūsų tiesioginiam bendradarbiavimui. Brangūs ištikimosios Lietuvos kunigai! Per jūsų vyskupus tepasiekia jus popiežiaus palaiminimas - popiežiaus, kuris jums rūpinais ir jus myli. Norėčiau įeiti į kiekvieną jūsų bažnyčią, melstis drauge su jumis, dalyvauti jūsų apaštaltavimo tarnyboje, kurią atliekate su tokiu dideliu pasišventimu, tyliai, dažnai nugalėdami dideles kliūtis, bet visada kupini aukos dvasios. Su ypatinga meile apkabinu tuos iš jūsų, kurie labiausiai kenčia: vieni dėl ligos ar senatvės, kiti dėl to, kad yra netekę laisvės, dar kiti dėl bandymų, kuriuos turi iškęsti dėl Jėzaus Kristaus meilės. Visada pasilikite ištikimi savo pašaukimui, stengdamiesi vis labiau savyje atspindėti Jėzaus Kristaus, vyriausiojo ir amžinojo kunigo paveikslą.

Praėjusį Didįjį Seštadienį drauge su Romos kunigais apmąstėme Jėzų Kristų kaip mum tarnaujantį pasaulio Atpirkėją. Stai,

brangūs kunigai, mum pavyzdys: Jėzus Kristus, Dievas, kuris tarnauja. Savo dalyvavimą jo amžinojoje Kunigysteje galime išmatuoti pajėgumu tarnauti taip, kaip jis yra tarnavęs. Būkite tad savo misijoje nepailstantys ir visada pasirengę tarnauti, skelbiant Evangeliją, teikiant sakramentus - pirmiausia švenčiant Eucharistiją - taip kurdami Jėzaus Kristaus Bažnyčią. Svieskite ir veskite savo brolius, nes jiems reikia jūsų pamokymo ir jūsų vadovavimo. Aplinkoje, kurią yra persunkusi ateistinė ideologija ir kuriai gresia praktinio materializmo pavojus, jums tenka tikrai sunkus uždavinys, bet su jumis kasdien yra Viešpats. Jis pažadina žmogaus širdyje - ypač jaunimo širdyse - vis naują tiesos ir meilės troškulį. Būkite pasirengę atsiliiepti į kiekvieno žmogaus nuosirdų troškimą atrasti Dievą ir palaikykite šį troškimą. Marija, Apaštalų Karalienė, motiniškai telydi jus savo globa.

Garbingieji Broliai, jūsų vizitas "ad Limina" vyksta Marijos metais. Ką tik praėjusią Didžiąją savaitę buvome įsimastę į Mariją, stovincią po savo Sūnaus Kryžiumi: į Skausmingąją Mergele, į kenčiančią Motiną. Jos motiniška širdis tam tikru būdu turėjo iškęsti visą pasaulio blogį, nes ji buvo nuostabiai susijusi su mūsų Atpirkimo auka.

Pavedame Marijos globai Lietuvos Bažnyčią ir visus garbingo jūsų šalies žmones - lietuvių tautą. Marija, kurią taip nuosirdžiai garbina ir myli jos vaikai lietuviai, teveda juos tikėjimą kelionėje per šį septintąjį krikščioniškojo gyvenimo šimtmetį, testiprina juos sunkumuose, tepakelia suklypusius, tebūna visiems ir kiekvienam "tikros vilties ir paguodos ženklas".

Marijos motiniškoje širdyje sudedame jūsų tautos džiaugsmus ir viltis, vargus ir sielvartus. Jos globai pavedame šeimas ir jaunimo ateitį. Ir su tvirtu pasitikėjimu prašome, kad ji visada mums būtų Motina.

Telydi jus mano Apaštalinis Palaiminimas.

Lietuvos septintas krikščionybės šimtmetis turi prasidėti intensyvia kova už jauną širdį. Šie metai pasižymi ir drąsesniu mūsų lietuvių saukumu: "Laisvės Lietuvai!" Kiekvienam žmogui, juo labiau tautai yra įgimtas laisvės troškimas. Šiais sovietiniais "persitvarkymo" ir "demokratizacijos" laikais, okupuotos Lietuvos mūsų broliai ir sesės viešai pareiškė pasaulio ir sovietų imperijos vadovam, kad laisvė yra brangi ir mūsų lietuvių tautai. Katalikams šie 1988 metai yra Marijos Metai. Per šešis šimtus metų lietuvių tautos sukurtos gilios meilės Marijai tradicijos kviečia visus į šį maldos ir moralinio atsinaujinimo kelią - į laisvės kelią

gorbačiovai, nugriauk priespaudos sieną!

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Reagan parago sovietų komunistų partijos vadovą Gorbačiovą nugriauti nors ir nematomą, bet niūrią ir slegiančią priespaudos sieną, kurią komunistinis pasaulis yra pastatęs, užkertant kelią idėjų ir informacijų srovės laisvam tekėjimui. Prezidentas pažymėjo, kad Sovietų Sąjunga turėtų labiau atverti savo sienas Vakarų informacijų srautui tokiu būdu, kad Sovietų Sąjungos piliečiai turėtų galimybę nevaržomai skaityti Vakaruose spausdinamus laikraščius, knygas, laisvai klausytis Vakarų radijo laidų. Praėjusiais metais, kalbėjo prezidentas Reagan, aš mečiau išsūki Gorbačioviui nugriauti Berlyno mūro sieną. Dabar, besitartinant naujam amerikiečių ir sovietų viršūnių susitikimui Maskvoje, raginu Gorbačiovą nugriauti nematomą, bet slegiančią priespaudos sieną, kuri stabdo idėjų ir informacijų laisvą tekimą. Nugriaukite tą sieną, ragino prezidentas sovietus, tuo būdu sudarydami sąlygas mūsų tautom geriau vieni kitus pažinti ir drauge kurti naują pasaulį. Prezidentas Reagan šia proga pranešė, kad prieš įvykstant viršūnių susitikimui Maskvoje gegužės mėnesio pabaigoje, jis pasakys kalbą žmogaus teisių klausimais.

Oss. R.

Afganai vėl laimėjo

Kaip praneša užsienio spaudos agentūros, afganai laisvės kovotojai šiomis dienomis užkariavo strateginiai labai svarbią vietovę netoli nuo sovietų karinės aviacijos bazės Farah provincijos kalnuotoje srityje Vakarų Afganistane. Rezistentų užimta vietovė vadinasi Khake Safid ir joje gyvena apie 5 tūkstančiai žmonių. Ši vietovė yra strateginiai svarbi dėl to, kad ji buvo Kabulo režimo kariuomenės bazė puolimam prieš aplinkiniuose kalnuose įsitvirtinusių laisvės kovotojų. Bazė buvo rezistentų sunaikinta. Afganai rezistentai, kaip žinoma, atmetę jiems nedalyvaujant Zenevoje atsiėktą susitarimą Afganistano klausimu, tęsia ginkluotą pasipriešinimą prieš Kabulo režimo ir sovietų okupacinę kariuomenę, atsiėkdama svarbių laimėjimų. Rezistentų atstovas pažymėjo, kad sovietų žadamas pasitraukimas iš Afganistano nereiškia, kad Maskva atsisako esminio tikslo - kraštą laikyti pajungtą savo viešpatavimui. Kol Maskvos remiamas Kabulo režimas liks valdžioje, pažymėjo rezistentų atstovas, tol laisvės kovotojai nepadės ginklo.

LRTV

Gintaro" Vakaronė - jaunimo atsakymas kritikams

Prof. Dr. J. Prunskis

Siais laikais mūsų jaunimas dažnai susilaukia vieno kito kritikos žodžio dėl tautinio neveiklumo ir ištikimybės stokos lietuviškai bendruomenei. Tiesa, nemaža dalis puikaus mūsų jaunimo dinga iš mūsų tarpo bekurdami savo profesinę ateitį, išterpo tarptautiniame imigracijos katile. Užmiršdami tėvų kalbą jie stengėsi išvengti "ethnic" paženklinimo stigmatų...

Tačiau visi tie, kurie dalyvavo balandžio 30d. Tautinių šokių grupės "Gintaro" vakaronėje buvo maloniai nustebinti mūsų lietuviško jaunimo veiklumu ir gabumais. Savo tautai ir bendruomenei ištikima grupelė puikaus jaunimo davė atsakymą kritikams.

Pradžiai "Gintaro" Tautinių šokių Grupė pašoko du šokius, "Malūną" ir "Subatėlę", o po trumpos pertraukos dar tris šokius, "Lenciūgėlių", Blezdinginį Jonkelį" ir "Audėjėlę". Šokiai buvo atlikti sklandžiai, grakščiai, su zavincia šypsena ir šventiška nuotaika. Neuzilgo susiformavo profesionališkai atrodanti "Gintaro" šokėjų kapela su trimis gitaromis (Aidas Antanaitis, Arūnas Bruožis, Giedrius Salkūnas), elektriniais vargonėliais (Aleksas Brovedani), ir būbnais (Darius Salkūnas). Šio orkestro palydimas dainas atliko leva Brovedani ir Rita Zoniūtė. Sekantis duetas su leva Brovedani ir su Vilija Mockute padainavo populiarių šlagerių angliškai "Kačių prisiminimai", palydint dar vienai instrumentų kombinacijai, kurioje grojo Lukas Zdanius, Vytautas Antanaitis ir Aidas Antanaitis. Programa buvo užbaigta šokiais prie rekorduotos muzikos. Smarkų ispanišką "Ca-ča" atliko Vilijus Mockutė ir levas Brovedani duetas. Savo pačios kūrybos solo šoki grakščiai atliko Vilija Mockutė. Tautinius šokius "Gintare" šoko: Brovedani leva, Čižauskaitė Rita, Čugura Linda, Tania Čugura, Jokubaitytė Vida, Klimaitė Marcelė, Mockutė Vilija, Ramanauskaitė Lidija, Savickaitė Melisa, Simkutė Audra, Zdaniūtė Rasa, Zoniūtė Rita. Antanaitis Aidas, Antanaitis Vytautas, Brovedani Aleksas, Bruožis Raimondas, Kasperionas Linas, Kesminas Romas, Salkūnas Darius, Salkūnas Giedrius, Simkus Gintaras, Staugaitis Paulius, Zdanius Lukas. (Trūko tik Zumerio Broniaus, kuris buvo ligoninėje). "Gintaro" vadovė p. Dalia Antanaitienė.

Po skanios vakarienės, kurią paruošė tėvų komiteto ponios, vadovaujant p. Monikai Ziogienei, sekė fantais gausi loterija. Vakarą koordinavo Vytautas Salkūnas. Vakarone

organizavo Tautinių šokių Tėvų komitetas, vadovaujant p. Ditali Mockienei. Pagrindinis šio rengimo tikslas buvo lėšų telkimas naujų tautinių rūbų išsigijimui. Siam reikalui atsirado duosnių mecenatų vakaronės metu, kuriems "Gintaras" liks visuomet dėkingas, būtent: Juozas Kalusevičius \$100, J. ir J. Valaičiai \$62, A. ir S. Stupurai \$50, V. Salkūnas (sen) \$15. Šia proga "Gintaras" prisiminė ir ankstyvesnius savo mecenatus: Australijos Liet. Fonas \$2,000, Melb. Kat. Mot. D-ja \$500, Koop. Kred. D-ja "Talka" \$300, LKVS "Ramovė" \$200, Melb. Parap. Choras \$75, p. Urbonavičienė \$70, kun. Dr. P. Dauknyš

Hobarto Veikla

Balandžio 20d. Lietuvių studijų sambūris su lietuvių moterų socialinės globos draugija ir Hobarto lietuvių apylinkės valdyba surengė sėkmingą lietuvišką vakaronę. Sukviestų svečių tarpe turėjom universiteto profesorius, spaudos atstovus ir politikus, kaip John White-Etninių reikalų ministerį, atstovaujantį opozicijos lyderį, Graeme Yeoland-miesto tarybos narį, atstovavusi Hobarto miesto merą, ir kitus. Nuotaikingai išpuoštoje salėje svečiai buvo užimami lietuvių atstovų. Po skanios vakarienės Algis Taškūnas trumpai nušvietė lietuvių sambūrio tikslus, o Hobarto tautinių šokių grupė, vadovaujama Aldonos Nunez, pašoko keletą šokių. Paskutinis buvo Jonkelis, kuris buvo patarta gerai stebėti, nes vėliau visiems reikės ją šokti. Taip ir įvyko. Sekant Reginos Share paaiškinimus, šokėjai iškviestė svečius šokiam. Linksma buvo stebėti besimokinančius Jonkelio žilus mokslo vyrus. Ir vis dėlto politikieriai laimėjo, nes po kelių apsisukimų jie nardė kaip ūdros. Nors ir pavargę, bet buvo laimingi "žengę pirmą lietuvišką žingsnį" ir už tuos malonumus dėkojo jau tą vakarą nuo scenos, o rytdieną girdėjom John White apie tai kalbant ir per radiją. Visi pripažino kad lietuviai gerai juos apsupo ir atgaivino ir prašė pakviesti jos ir sekantį kartą.

Dėl šios vakaronės pasisekimo didžiausi nuopelnai priklauso moterų draugijos pirmininkei Elenai Paškevičienei ir narėm: Antaninai Milinkevičienei, Irenai Jorevičienei, Kristinai Domkuvienei. už salės išpuošimą - Rožei Vaičiulevičutei, už linksmają programą dalį - Aldonai Nunez, Reginai Share ir visai tautinių šokių grupei. Tokie pavykę subūrimai mums atveda naujų svarbių draugų universitete, spaudoje ir net politikijoje.

eb

\$50, p. N. ir D. Ramanauskai \$50, Melb. Dainos Sambūris \$50.

Gausiai atsilankę svečiai po visos programos smaguriavo su skaniais tortais ir kvepiančia kava. Vėliau jie demonstravo jaunimui, kaip reikia šokti valsus, tango ir fokstrotus. Tačiau jaunimui geriau sekėsi moderniški. Puikus pasilinksminimas!

Dėkingi dalyviai

Sydnejus

Liaudies Dainų Popietė

Sydney Lietuvių Choras "Daina" visu savo veiklos laikotarpiu džiaugėsi sudnėjiškių parama, kuri buvo suteikta įvairiais būdais: atsilankymu į choro rengimus, pinigineis aukomis, fantais loterijoms ir darbais chorui pagelbstint. Mūsų menininkai buvo duosnūs aukodami paveikslus, piešdami programų vinjetes bei pranešimų plakatus, o spaudos darbuotojai aprašydami choro veiklą. Prisimintini suaukoti loterijoms tortai bei šampano buteliai. Choras džiaugėsi ir džiaugiasi visokeriopa parama.

Pereitų metų metinis koncertas, dviems jauniems dirigentams atžymint jų pirmųjų metų darbą, talkinant muz. Br. Kiveriui, praėjo su pasisekimu ir buvo graži choro tęstinumo šventė. Tačiau publika ir choras pasigedo pokoncertinio subūvimo - pabendravimo, kuris praeityje nuolat rido dainuojančius ir klausytojus. Visa tai liko dirigentų, valdybos ir choristų mintyse - pabendravimas yra reikalingas.

To pasėkoje prieita išvados suruošti choro ir visuomenės bendrą popietę. Tad birželio 5d., sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvių Klubo didžiojoje salėje įvyksta choro ir visuomenės bendras padainavimas liaudies dainų. Parinkta 30 liaudies dainų, kurios yra populiarios ir daugumai žinomos. Bus išdalinta dainų žodžiai. Dainų tonus akordeonų muzika pakaitomis papildys "Dainos" choro krikšto tėvas, buvęs Garbės narys Br. Kiveris ir choristas P. Viržintas.

Kviečiame visus norinčius drauge su choristais padainuoti lietuviškų liaudies dainų arba pasiklausti dainuojančiųjų bei su jais pabendrauti. Lietuviška daina tegul sildo mūsų jausmus ir priartina mus prie mūsų arba mūsų tėvų gimtinės Lietuvos. Įėjimo kaina \$3. Į tą kainą įeina kava ir pyragaičiai. Jaunimui iki 15 metų veltui. Dirigentai B. Aleknaitė, J. Ankus ir choristai laukia visų iš arti ir toli. Jungkimės prie lietuviškos dainos.

Choras "Daina"

Prelatas Dr. Juozas Prunskis paaukojo "Tėviškės Aidams" \$5,000, kad jie būtų investuoti ir iš užaugančių kasmet palūkanų arba mokėtumėm honorarus bendradarbiams, arba skirtumėm premijoms paskelbus rašinių konkursą ar platinimo vajų, kad vis pagrindinis kapitalas pasilikytų investuotas, neliečiamas. Gal dar kas su savo aukomis prisidės į tą fondą, tai susidarytų nuolatinė parama.

Kun. Juozas Prunskis Lietuvoje buvo naujai įkurto "XX Amžiaus" 1936-1939m. vyriausias redaktorius. Tai buvo jaunų lietuvių katalikų modernus dienraštis. Sovietų gaudomas 1940m. paspruko nuo jų ir atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Dirbo lietuvių parapijoje, spaudos biure, "Draugo" dienrašcio redaktorius. Dar studijuodamas Vašingtone katalikų universitete įgijo bažnytinės teisės daktaro laipsnį, dalyvavo daugelyje tarptautinių suvažiavimų, veiklus informuotojas spaudoje. Lietuvių Žurnalistų sąjunga išrinko kun. Prunskį garbės nariu. Už kun. J. Prunskio katalikiškos spaudos žurnalistiką ir iškilią veiklą, popiežius Jonas Paulius II pernai jį pakėlė į Garbės Prelatus. Dėkojame nuoširdžiai prel. J. Prunskiui už šią didelę dovaną mūsų laikraščiu.

TA Redaktorius

Dar vienas lietuvis atsakė tarnauti sovietinėje armijoje, tai Romas Zemaitis iš Kybartų miesto, parašė Sovietų generaliniam prokurorui pareiškimą, nurodydamas religijos persekiojimus, reikalaujamas rehabilituoti visus sąžinės kalinius ne po jų mirties, bet dabar tuoj pat šiandien!

Ieškomas virėjas

Prityręs virėjas reikalingas rusiškai kabančiam hosteliui - privačiai klinikai gydyklai Dandenonge. Paruošti maistą 41 gyventojui ir vadovauti virtuvei. Tinkamas virėjas su praktika kontinentinio maisto gaminimu, ypač rytų europiečių patiekalais. Darbas nuo 8 val. ryto iki 4.30 val.p.p., nuo pirmadienio iki penktadienio. Alga susitariant pagal ligoninių irprieglauđų sąlygas. Palanki aplinkuma.

Suinteresuoti kreipiasi į Administratorių darbo valandomis tel. 793-5072, po darbo 366-7489.

The Saint John of Kronstadt Nursing Home
Russian Welfare Society
28 Morwell Avenue
Dandenong, Victoria 3175

V.P. Salkūnas - Pirmininkas ir Melbourne Lietuvių Sporto Klubas
VARPAS

remiant II Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynes - Adelaide - maloniai ir nuoširdžiai kviečia visus Melbourne ir Geelongo lietuvius ir jų pažįstamus, visas lietuvių organizacijas ir jų rėmėjus, visą lietuvių jaunimą ir jų draugus gausiai dalyvauti ir paremti mūsų

BALIŲ * KABARETA * DISCO

birželio 4d., šeštadienį, 8 val. vak. Kaina \$18. Studentai, pensininkai \$15. Disco \$12. Lietuvių Namuose, 44 Errol St. North Melbourne. Gros Lietuvių Sporto orkestras "Dabar". Įdomi loterija. Grafikos meno varžytinė. Užsisakykite stalus iki gegužės 29. Telefonu: Z. Sadauskienė - 557 4125, paštu: V.P. Salkūnas 30 Glenview Rd. Doncaster East 3109. Jo tele. 842 2113

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Sekminės - Sv. Dvasios atsiuntimas gegužės 22d.

Skrikštyta Justina Eva - antroji dukrelė George ir Juratės Kemežaitės - Gabriel. Krikšto tėvai: Nijolė ir Jurgis Jablonskiai.

A.A. Magdaleną Steponavičienę laidojant, už jos vėlė sv. Mišioms aukoję: P. Alešūnienė, S.L. Braniskai, S. Budrevičienė, D. Juchnevičius, H. Juchnevičius, T.J. Jurgelaičiai, J.L. Kebliai, E.M. Matulioniai, L. Padgurskis, Petrauskai, L.A. Ramanuskai. P. Sparvelis, A.S. Useliai.

Skautininkų Ramovės sueiga pas s. kun. Pr. Dauknį Parapijos namuose Kensingtone gegužės 27d. penktadienį 7 val. vak.

Anastazija Griepelienė - ilgus metus dirbusi Socialinės Globos Moterų D-jos, Valdyboje, jos pavardė nebuvo paminėta aprašyme "Metai pilni darbo", nes ta eilutė buvo dingusi kompiuteryje, tai dabar minime ir atspirašome.

Lietuvos Kankinių kolpyčioje - Lietuvių namuose - gegužės 28d. šeštadienį sv. Mišios 4 val. vak. už Prelato Vaserio vėlė, seks Gegužinės pamaldos ir susirinkimas Gyvojo Rožinio, Naktinės adoracijos ir Marijos Mėlynosios armijos sąjūdžio.

Gegužės mėnesį ALK Federacijos Valdyba skelbia maldos mėnesiu už persekiojamą Lietuvą. Visą mėnesį bus renkamos aukos Religinei Salpai dėl persekiojamos Lietuvos bažnyčios, jas rinkis ALK Federacijos Valdybos nariai prie bažnyčios sekmadieniais Spaudos kioske salėje.

Gegužinės pamaldos sekmadieniais po lietuviškų pamaldų, šeštadieniais 4 val. vak. Lietuvos Kankinių kopl. Lietuvių namuose.

Maldos grupė - Marijos Taikos Karalienės vaikai - kiekvieną šeštadienį 5 val. vak. Lietuvos Kankinių kolyčioje Lietuvių namuose. Vadovauja kun. J. Petrauskas.

Įdomi Popietė

Socialinės Globos Moterų Draugija, Melbourne

Pranešame, kad Socialinės Globos Moterų Draugija Melbourne rengia POPIETĘ - kavutę kuri įvyks gegužės mėn. 29d. sekmadienį 2.30 val. po pietų Lietuvių Namuose, Moterų Seklyčioje. Popietėje bus įdomūs pasnėkėsiai p-lė Dona Sadauskaitė, papsakos apie socialinio aprūpinimo galimybes ilgos ar senatvės atvejais, o poilsiaujant prie kavutės su užkandėliais gal dar iškiils naujų idėjų bei sumanymų. Kviečiame visas Draugijos nares, remėjas ir prijuociančias atsilankyti. Iki malonaus pasimatymo.

Draug. Vald. Sekretore.

Latrobe Valley-Sale ir apylinkių lietuviams išvežimų minėjimo proga lietuviškos pamaldos bus S.A. Sabrinškų sodyboje, Tambo Road, Moe, gegužės 29d., sekmadienį 12 val. Atvyks kun. J. Petrauskas.

"Tėviškės Aidų" prenumeratas prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos kiosko vedėjas F. Sodaitis, jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

Tautos Fondas

Latrobe Valley lietuviai Lietuvos laisvės kovai, kurią veda Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, aukojo po \$20 V. Koženiuskienė, J. Seštakas, po \$10 G. Baleiša, A. Sabrinškas, \$9 S. Sabrinškas, \$7 Izid. Bindokas, \$5 V. Ališauskas. Viso \$81. Visiems aukotojams nuoširdus aciū.

TF Atstovybė Melbourne

A.A. Alfonsas Ragauskas

Alfonsas Ragauskas, kurį dažniausiai vadindavo Alfu, buvo gimęs 1915 metais Lietuvos Joniškėje, kur praleido savo vaikystę ir jaunuolio dienas. Jam gyvenimo sąlygos Lietuvoje nebuvo lengvos, todėl jis emigravo į Vokietiją jau 1935 metais. Ten jis gyveno dar sunkesnėse sąlygose, sunkiai dirbdamas iki 1946 metų, kada jis išvyko Australijon. Jis buvo vienas iš pačių pirmųjų emigrantų, kurie po II karo pasiekė šį kontinentą.

Velionis pirmąjį darbą gavo ką tik įsteigtoje Yallourn Kasyklose. Cia jis išdirbęs ilgesnį laikotarpį kaip kasyklos darbininkas, o vėliau elektros jėgainėje ten pat. Bedirbant toje vietoje jis sutikęs savo būsimąją gyvenimo draugę Agotą ir jiedu 1962 metais nusikėlė Melbournan, kur jie gyveno iki Alfo mirties.

Velioniui neteko pasiekti aukštesnio mokyklinio išsilavinimo, bet jis gerai buvo išvystęs savo praktiškus gabumus daugelyje sričių. Jis mėgdavęs skaityti įvairių autorių knygas ir laikraščius. Jis buvęs malonaus būdo ir turėjęs jumorą, draugiškas, paslaugus. Nors gyvenimas jam buvęs pilnas sunkumų ir staigmenų, jis visas kliūtis sugebėjęs nugalėti. Mirė Melbourn Box Hill ligoninėje balandžio 28 d. Kun. St. Gaidelis SJ jį palaidojo Kew kapinėse gegužės 4 d. Amžiną jam atilsį.

Padėka

Mūsų mylimam vyrui ir tėvui a.a. Vytautui Bučiui mirus, reiškiamė nuoširdžią padėką Latrobe Valley, Sale ir Melbourne lietuviams, kurie savo dalyvavimu laidotuvėse, šermenyse ir jo atminimui aukojusiems Australijos Lietuvių Fondui, palengvino mums pergyventi skaudžias paskutinio atsisveikinimo valandas.

Lidinti žmona Erazmija

ir sūnus Povilas

Adelaide

Subatvakaris

Nors ir nepilnai lietuviškas žodis "subatvarkis" nesileidžia išvietinamas iš mūsų kalbos ir yra pakrautas tokia prasme, kuri jokiais naujadarais neišsakoma. Tas žodis yra atkeliavęs iš senojo Lietuvos kaimo, kada savaitės darbus užbaigus, jaunimas pajusdavo atvangos dvelktelejimą - juk rytoj nereikės anksti keltis - ir susirinkęs būriais subanguodavo toli per temstančius laukus nusitęsiančiomis dainomis, padūkdavo armonikos režiame poškose, o paryčiais skirstydami sūputodavo pokštais ir iškrėstomis išdaigomis - užkeldami ant kamino žagrę, užrišdami mergas klėtyje ir pan.

Subatvakario vardas buvo taikliai parinktas ir Adelaidės skautų "Vilniaus" tunto balandžio 30 d. Lietuvių namuose suruoštam renginiui, į kurį sugužėjo tikrai gražus skaičius tautiečių, vis tautiniais kaklaraiščiais pasmakrę padabinę, vis lietuviškų raštų juostomis liemenėlius paryskinusios. Programa pradėta D. Baltutytes parašytu ir skautų suvaidintu vaizdeliu "Gedimino sapnas", kuriame Vilniaus įkūrimo legenda pakoreguota taip, kad Gediminas, pasirodė sapnavęs ir įkūręs ne miestą, bet "Vilniaus" tuntą.

Po tos įžangos, tuntininkei D. Baltutytei trumpu žodžiu atidarius subatvakario eigą, pinte susipynė dainos ir šokio spalvingos gijos. Tautinius šokius šoko skautai, Br. Sabeckio vadovaujama "Zilvino" grupė ir Adelaidės moterų ansamblio senjorės šokėjos. Dainavome visi. Į subatvakarį vakaronės nuotaiką įnešė savo pasakojimais K. Vanagienė, atskleidusi savo nuotykius "Lituania" chore, kuriame "dainuojanti už pusę, o užimanti trijų vietą"; L. Gerulaitis, paskaitęs pora A. Gustaičio satyrų ir V. Baltutis papasakojęs apie žydą, kuris nesutiko antrą kartą krikštytis. V. Opulskiuvi pravedus loterijos traukimą - laimingus bilietus ištraukė LSS Aust. Rajono vadas j.v.s. fil. V. Vaitkus - tuntininkei padėkojus subatvakaryje dalyvavusiems, vakaras buvo užbaigtas tradicine skautų laužo daina "Ateina naktis".

Iš šio trumpo aprašymo, deja, net aš pats neįtuntu tos giedrios nuotaikos, kuri sulydė programoje dalyvavusius su prie stalų sėdinciais, kuri nerūpestingu žaismingumu atpalaidavo visas kasdienybės įtampas, kuri prikėlė vyresniesiems toli likusių subatvakarių aidą, tebeskambantį jaunyste.

Subatvakario spiritus movens ur

pagrindinė ruošėja bei programos pravedėja tuntininkė Danutė Baltutyte yra verta atskiro žodžio. Ji jaučia iš savęs besiveržiančią jaunystę ir ją pajėgia nukreipti lietuviškos veiklos takais. Grįžusi iš Vasario 16-tos gimnazijos ji parsivežė seimoje įskieptos tautinės brandos atestatą ir visa savo energija pasiryžusi, Ad. Mickevičiaus žodžiais tariant, kapoti galvas hydroms ir smaugti centaurus. Ji išvedė bėmerdintį "Vilniaus" tuntą vėl į veiklos kelią, ji reiškiasi žurnalistikoje - laimėta Daužvardžio premija - jai artima scena, jaunimo stovyklos, Lietuvių namai ir mūsų lietuviška parapija, jos lietuviškos veiklos sparnai yra labai platus, ir turbūt, Baltaragio malūno piniukas, kaip tenka nūgristi, jai pakišo mintį, kad jos sparnams Adelaidėje esą permažai erdvės... Bet ta erdvė nėra ribota grotomis" į aukštį - šviesmečių begalybė, skrydžiai į toli sparnuotam nepastojai kelio horizontas. O Adelaidėje - gimtojo lizdo trauka, pirmųjų skrydžių prisiminimai, ir mūsų visų Tau, Danute, plojančios rankos.

Pr. P.

Canberra

Jono Lizdenio išleistuvės

Gegužės 7d. popietįj Lietuvių klubo bibliotekoje susirinko nemažas būrelis bičiulių išleisti jau įsisenėjusį Canberros gyventoją Joną Lizdenį atgal į Newcastle. Atsisveikinimo kalbas sakė apylinkės valdybos pirm. A. Balsys, A. Andruška ir pats išvykstantysis.

Jonas jau virš 10 metų su pertraukomis gyveno mūsų tarpe, stipriai įsijungęs į Lietuvų bendruomenės veiklą: dirbo apylinkės ir klubo valdybose, priklausė ramovėnams, pensininkų draugijai, dainavo V. Simkaus vyrų chore. Buvo ramus, mielas, gerbiams tautietis, kuriam kanberiškiei linki viso geriausio ir, žinoma, sveikatos grįžus į "namus" arčiau savo vaikų.

K. Makūnas

Maskva. Gegužės 8d. dviejose vietose vyko naujos Demokratų unijos partijos konferencijos, kurie reikalavo, kad Sovietų Sąjungos kareiviai pasitrauktų iš Rytų Europos kraštų, Ukrainos ir Pabaltijo valstybių. Associated Press žinių agentūra praneša, kad tai buvo žymus skaičius suvažiavusių konferencijai į Maskvą ir pirmą kartą, kad rusų sudaryta partija reikalavo rusų kariuomenę išvesti iš Pabaltijo!

Melbourn Dainos Sambūris maloniai kviečia visus atsilankyti į ruošiamą

Sambūrio Metinį Vakarą

gegužės 21d. 7v.v. Melbourn Lietuvių Klubo namuose. Programoje: Dainos, šokiai ir kitos staigmenos-karšta vakariene. Stalus prašome užsisakyti iki gegužės mėn. 19d. pas Jonę Petrašiūnienę telef. 232-5034. Įėjimas \$8 Vaikams iki 15m. \$4 Nepraleiskite linksmo vakarol

Dainos Sambūrio Valdyba

Sportas

Sportininkai prašol

Sių metų gruodžio 26 dieną Adelaidėje prasideda III Pasaulio Lietuvių Sporto Zaidynės, kurių metu bus atšvestas ir 50 metų I Lietuvos Tautinės Olimpiados, įvykusios 1938 metais Kaune, jubiliejus. Vien tik iš Amerikos ir Kanados į šią šventę atvyksta virš 200 sportininkų. Pirmoji jų sustojimo vieta nuo gruodžio 21-22 iki gruodžio 25 bus Sidnėjus. Čia jie turės savo pirmąsias draugiškas rungtynes su australais, jiems bus surengta laivo iškyla ir gruodžio 24 dalyvaus bendrose Kūčiose Lietuvių Klube.

Sydnejaus Kovo Svečių priėmimo komitetas, turėdamas prieš akis didelį darbą ir būsimas dideles išlaidas, kartu su koviečiais sportininkais prašo Sydnejaus lietuvių savo auka paremti juos ir prisidėti prie gražaus bei reprezentacinio svečių priėmimo Sydnejuje, nes tik bendromis jėgomis mes šį darbą galėsime tinkamai atlikti.

Svečių Priėmimo komitetas taip pat prašo Sydnejaus lietuvius, jeigu būtų galimybė, tuo metu pas save priimti keletą sportininkų ir juos apgyvendinti per tas tris dienas. Apygyvendinimo vadovė yra Tr. Dambrauskienė, tel. (02) 709 3814. Visas aukas prašau siųsti Kovo vardu, PO Box 109, Balmain 2041.

Tikėdamiesi jūsų nuosirdžios paramos, iš anksto tariame didelį sportišką aciū!

Viktoras Sliteris
Pirmininkas

Ziemos Sventė

Ziemos 20-tąją Sventę ruošia Canberros sporto klubas Vilkas liepos 30-31 Guthegos resorte. Klubas jau užsakė visą viešbutį Guthegoje, ten vyks priėmimas. Norintieji tenai apsisoti, prašom kuo greičiau ir neveliau birželio 17d. prisijusti vardus, adresą ir pinigus šiuo adresu: Vilkas Ski Club, PO Box 150, Fyshwick ACT 2609. Kaina \$248. Tas apima nakvynę penktadienio ir šeštadienio naktis, pusryčius šeštadienį ir sekmadienį, vakarienę penktadienį ir šeštadienį, trijų dienų "Ski lift" ir sventės registracijos mokestį.

Sioje šventėje bus įsteigta viena nauja kategorija, kuri apjungs tris

slidinėjimo šakas: slalom, didysis slalom ir nordic. Dalyvavęs visose trijose šakose, turės progos laimėti Geriausio slidininko titulą. Jei kas neturi savas "nordic slides", jas bus galima labai pigiai išsinuomoti Guthegos resorte. Jei kam trūksta daugiau informacijų, prašom kreiptis adresu: Mindaugas Mauragis, 28 Moodie St. FARRER ACT 2607. Jo tel. (062) 86 2447.

Canberros Sporto Klubas "Vilkas"

Sportinės naujienos

Sydnejaus koviečiai pradėjo labai rimtai ruoštis būsimam dideliame sportininkų antplūdžiui prieš pat Kalėdų šventes. Kaip ir visuomet, pirmasis sustojimas, vykstantis į Adelaidę būsimas III Pas. Liet. Sporto Zaidynės, bus Sydnejus. Šalia asmeninių svečių, vien tik sportininkų ir vadovų, atvyks virš poros simtų. Kovo valdyba, norėdama tinkamai ir gražiai priimti atvykstančius sportininkus ir tuo pačiu atsilyginti už savųjų sportininkų gražų priėmimą Amerikoje ir Kanadoje, sudarė Svečių Priėmimo komitetą, kuriam vadovauti sutiko žinomas mūsų lietuvių Sydnejuje - Viktoras Sliteris. Kas gi čia ir net visoje Australijoje nežino Viktoro? Neskaitant, kad jis labai gerai veda savo sėkmingą biznį, turėdamas tokią puikią ir visuomet besišypsantią žmoną Jūtą, kuri yra ir mūsų savaitgalio mokyklos vedėja, Viktorą galima matyti visur. Jis ir skautas, jis ir Jaunimo Kongreso buvęs didelis rėmėjas, jis ir buvęs ilgametis radijo valandėles koordinatorius, Sydnejuje jis ir Kovo garbės narys, jis ir mūsų prelatu kone dešinioji ranka, taip neseniai paruošęs puikias jo jubiliejines vaises. O kur visi kiti jo darbai, ypatingai jaunimui? Todėl ir svečių sportininkų priėmimas, vadovaujant V. Sliteriui, turės tikrai būti labai gražus ir pasisekęs. Komitete yra ir Trudi su Juozu Dambrauskais. Trudi, tai Sydnejaus koviečių gyvasis sidabras, o gal net ir auksas. Ji sportininkams yra atidavusi visą savo širdį, todėl ir dabr ji apsiėmė patį sunkiausį svečių aūgyvendinimo darbą. Žinoma jai daug padės jos sportininkas vyras Juozas,

buvęs mūsų ilgametis Kovo ir ALFAS valdybų pirmininkas ir ne kartą Australijos lietuvių reprezentavęs šachmatų varžybose tiek čia, tiek Amerikoje ir Kanadoje. Nita Wallis-Grincevičiūtė, buvusi Kovo pirmininkė ir mūsų stalo teniso daugkartinė čempionė, nors ir būdama labai užimta savo dantų gydytojos profesijoje, su malonumu sutiko padėti ir bus mūsų reprezentacijos vadovė. Komitete taip pat sutiko būti ir padėti buvęs Kovo pirmininkas Jurgis Karpavičius, dabar visas savo jėgas paskyrę golfui, darbdčioji koviečių bitelė, žinomos mūsų tinklininkės mama Bronė Sidarienė ir aš pats, daugumoje būdamas ryšininkas tarp mūsų ir Amerikos bei Kanados sportininkų.

Labai gerai tiek aš pats du kartu buvęs mūsų sportinių grupių vadovas, vykstant į I ir II Sporto Zaidynes, tiek ir visi ten dalyvavę mūsų sportininkai, atsimename, kaip gražiai ir vaisingai mes buvome priimti. Todėl ir dabar yra mūsų pareiga jiems atsilyginti, o tą galėsime padaryti tik bendro ir gražaus darbo dėka.

Ant. Laukaitis

Latvijos kovotojui Gunars Astra mirus

Užsienio spauda skelbia grupės lietuvių žmogaus teisių gynėjų užuojautos laišką, Latvijoje mirus žymiam tautų laisvės kovotojui Gunars Astra. Štai dvylikos lietuvių pasirašyto laiško tekstas: Brolių Latvių Tautai,

Mus giliai sukrėtė žinia apie drąsaus Jūsų tautos kovotojo už laisvę Gunaro Astros netikėtą mirtį. Dar viena auka ant Pabaltijo laisvės aukuro. Šį netektis tuo skaudesnė, kad ji įvyko tautinės laisvės priešaušryje. Reiškiamo gilią užuojautą velionio artimiesiems ir visai latvių tautai. Laišką brolių latvių tautai 1988 m. balandžio 7-tą dieną pasirašė: Nijolė Sadūnaitė, Antanas Terleckas, Vytautas Bogušis, Robertas Grigas, Romas Ragaišis, Andrius Tučkus, Jonas Protusevičius, Jonas Volungevičius, Jadvyga Bieliauskienė, Kun. Jonas Kastytis Matulionis, Kun. Rokas Puzonas, Leonas Laurinskas.

Melbournas Pasikeitimai Apylinkės Valdyboje

Valdybos sąstatui sumažėjus ir darbams atsilikus, į Valdybą buvo pakviesti sekantys du rinkimų kandidatai: **Jonas Zonius**, kuris sutiko tvarkyti Apylinkės Valdybos turą, užvesti turto knygą, rūpintis Bendruomenės kambariu, fotokopijavimo priemonėmis ir prižiūrėti jų naudojimą. **Viltis Kružienė**, sutiko perimti nario Kultūros ir Svetimo reikalams pareigas. Visais švietimo reikalais prašome kreiptis pas p. Kružienę tel. (059) 75 5872.

Dėl įsiverzimo ir dėl blogos priežiūros tų, kurie naudojami Bendruomenės kambariu, užraktas buvo pakeistas. Norintieji pasinaudoti Bendruomenės kambariu prašome kreiptis pas p. Zonių tel. 391 4239.

Apylinkės Valdyba

Saulių Susirinkimas

Melbourn DLK Vytenio Saulių Kuopos Valdyba šaukia eilinį narių susirinkimą, kuris įvyks gegužės 29d. Lietuvių Namuose, Bendruomenės salėje, 2.30 val. Kuopos Valdybos pranešimas. Supažindinimas su Saulių Sąjungos (Nepriklausomoje Lietuvoje) vadais ir pirmininkais. Kuopos narių pasisakymai ir sumanymai. Aptarimas tolimesnės Saulių Kuopos veiklos. Laukiame skaitlingo kuopos narių dalyvavimo.

Kuopos Valdyba

Bibliotekos žinios

Gauta Saltinių Bibliotekai: Georg von Rauch "The Baltic States Years of Independence" 1917-1940, Estonia Latvia Lithuania, translated from German by Gerald Onn, London 1974. Romuald J. Misiunas, Rein Taagepera "The Baltic States Years of Dependence" 1940-1980, Estonia Latvia Lithuania, London 1983 - šias dvi istorines, labai vertingas knygas, parūpino Krašto valdybos narys J. Rubas. Vlodo Ramojaus "Kritusieji už laisvę" II t., Brooklyn, N.Y. 1969. Kęstučio K. Girniaus "Partizanų kovos Lietuvoje", Chicago 1987. "Sužeistas vėjas", lietuvių liaudies mitologinės saktmės, sudarė Norbertas Vėlius, iliustravo Ramutė Vėliuvenė, Vilnius 1987. Gauta Ramovėnų bibliotekos skyriui: Vytenio Statkus "Lietuvos ginkluotos pajėgos" 1918-1940m., išleido Vydūno jaunimo fondas 1986, Chicago, 1040 psl. su daug istoriniai-karinii nuotraukų. Aukos po \$10 A. Rahdon, J. Valaitinė. Nuosirdi padėka.

J. Mikštas
Bibliotekos Vedėjas

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotvės sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway	232 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road	789 6766
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road	306 2044
Malvern: 1382 High Street	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road	329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway	870 8011

TALKOS PASKOLOS - PIGESNĖS!

*Baldams, automobiliui, smulkiems reikalams...
Asmeninės, garantuotos paskolos iki \$10,000*

\$10,000 penkiems metams kainuos tik \$58 į savaitę.

TALKOS ĮSTAIGOS VEIKIA LIETUVIŲ NAMUOSE

Adelaide - Sekmad. 1 - 3 val.
Melbourne - Šeštad. 10 - 2 val.
Sekmad. 1 - 3 val.
Sydney - Sekmad. 2 - 4 val.